

НАЦИОНАЛНА ГЕОГРАФСКА ОЛИМПИЈАДА 2023

МУЛТИМЕДИЈАЛНИ ТЕСТ – државни ниво

мај 2023.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Упутство за израду ММТ

- ✓ мултимедијални тест се састоји од 40 питања
 - ✓ сваки слајд је видљив 60 секунди
- ✓ дозвољено је заокружити само један одговор
- ✓ након заокруживања одговора хемијском оловком, исправке нису дозвољене

ЖЕЛИМО ВАМ УСПЕШАН РАД

1. Због климатске разноврсности Земље, постоје веома различити вегетацијски покривачи распрострањени по површини Земље. Означите исправну алтернативу која повезује сваку од слика са одговарајућом земљом.

А) 1. Јужна Африка – 2. Бразил – 3. Кина – 4. Канада – 5. Алжир

Б) 1. Хаити – 2. Камбоџа – 3. Турска – 4. Португал – 5. Тунис

В) 1. Нигерија – 2. Индија – 3. Јужна Кореја – 4. Исланд – 5. Чиле

Г) 1. Мадагаскар – 2. Вијетнам – 3. Јапан – 4. САД – 5. Перу

2. Како се формира рељеф представљен на слици?

- А) Рељеф настаје инфилтрацијом руда присутних у земљишту, ношених кишницом.
- Б) Рељеф настаје првенствено вулканизмом, а затим следи очвршћавање лаве која долази у додир са земљином површином.
- В) Рељеф је резултат хемијског растварања дејством воде која продире у земљиште и/или стене.
- Г) Рељеф настаје епирогенезом, процесом одговорним за спуштање Земљине коре, изазивајући појаву подземних река и пећина.

3. Хладна ваздушна маса која је долазила из Сибира и Скандинавије донела је међаве у различите градове Европе. Чак је и центар Лондона, где се пахуљице леда обично брзо топе, освануо прекривен снегом. Иако је заслужан за прелепе пејзаже, хладни фронт британски листови називају "Звер Истока". Упркос томе што се налази на високој географској ширини, град Лондон има благу климу због:

- А) Вреле ваздушне масе, које преносе топлоту из афричких пустиња у северну Европу.
- Б) Топла океанска струја, која преноси топлоту из тропских крајева у северну Европу.
- В) Мала надморска висина, која повећава просечну температуру западне Европе.
- Д) Неравна топографија, која смањује термичку амплитуду западне Европе.

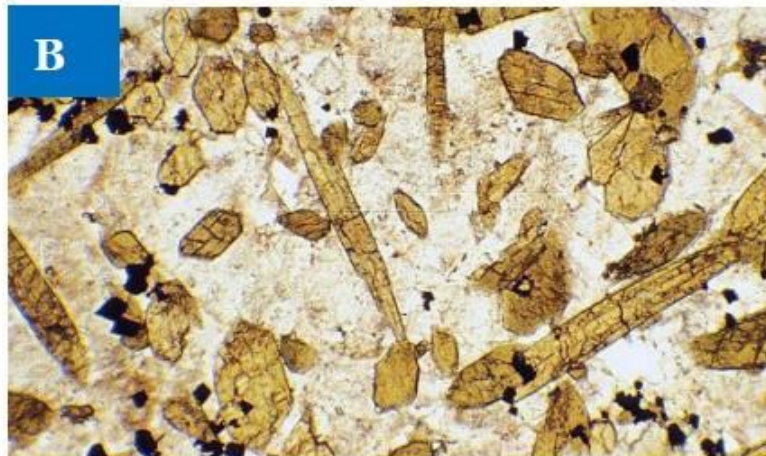
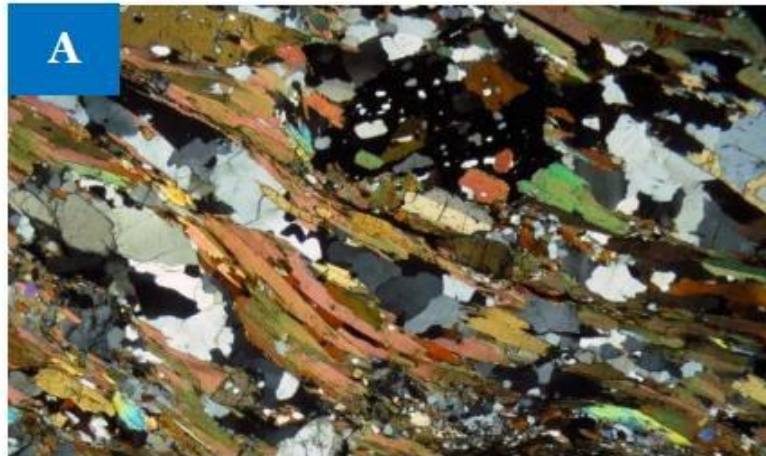
4. Αναλιζирајући мапу и користећи своје знање о рељефу и хидрографији европског континента, изаберите исправну тврдњу:

- А) Европа је континент који карактерише веома разуђена обала, уз одсуство многих острва, залива, полуострва и мореуза.
- Б) Европа има велику равницу која је прелази од запада Француске до запада Русије, пролазећи кроз земље попут Немачке и Шпаније.
- В) Највећи планински ланци на европском континенту налазе се у близини источних равница, на територији Русије и у балтичким земљама.
- Г) Фјордови, који настају ерозијом под дејством глечера, јављају се на Скандинавском полуострву.

5. Испод је листа микроскопских слика (слајдова) 4 различите врсте стена. Која од ових слика приказује метаморфну стену?

- А) Само А слика**
- Б) Сlike Б и В**
- В) Само В слика**
- Г) Само Г слика**

6. Изграђене области, као што се види на слици, обично су повезане са:

А) Етничким енклавама

Б) Урбаном експанзијом

В) Центром града

Г) Метрополизацијом

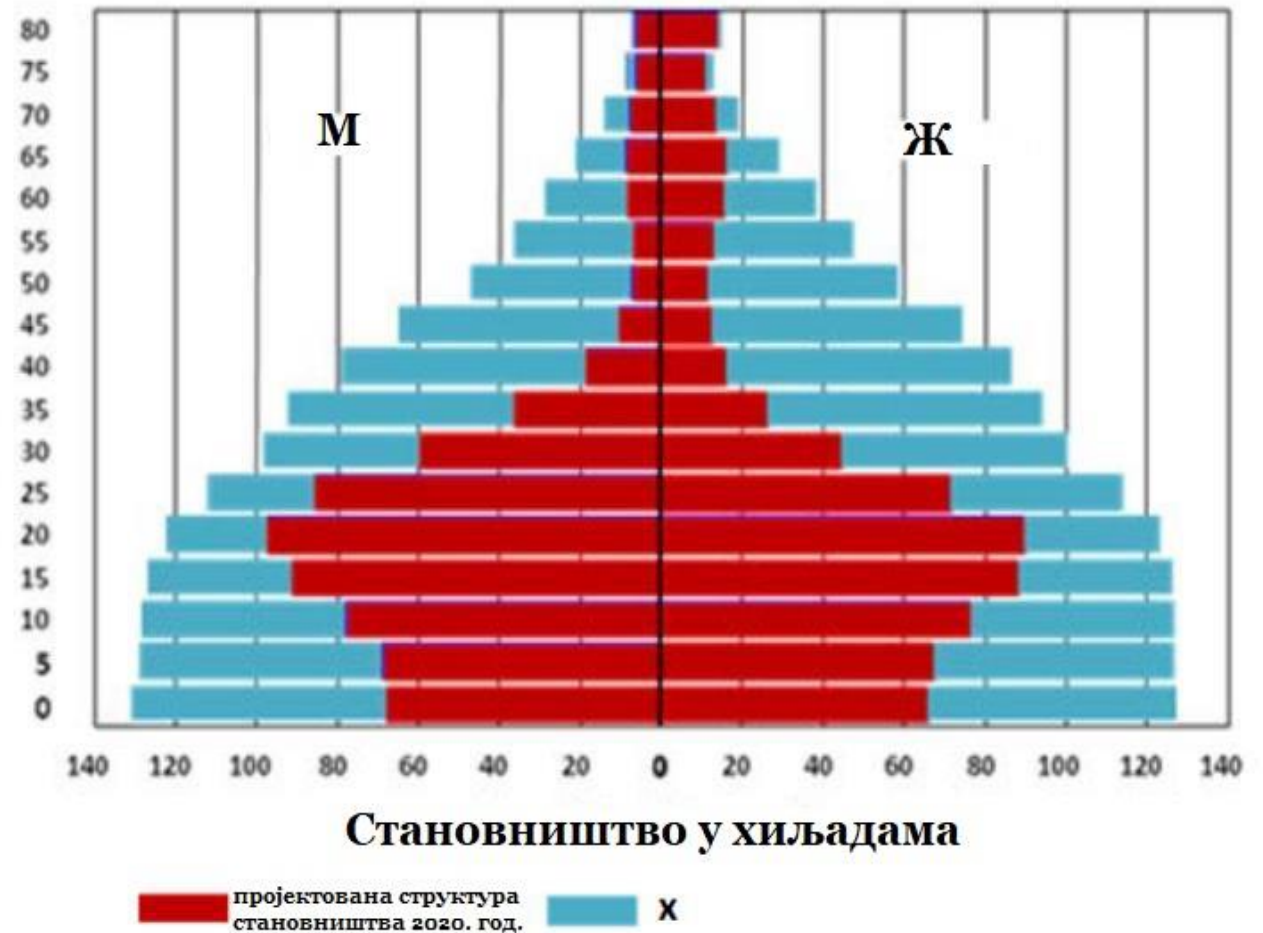
7. Старосна пирамида испод показује формирање "димњака" становништва у Боцвани. Из анализе овог графика наведите шта је представљено површином осенченом плавом бојом (јединица X)?

А) Смрти услед грађанског рата

Б) Смртни случајеви услед СИДЕ /AIDS

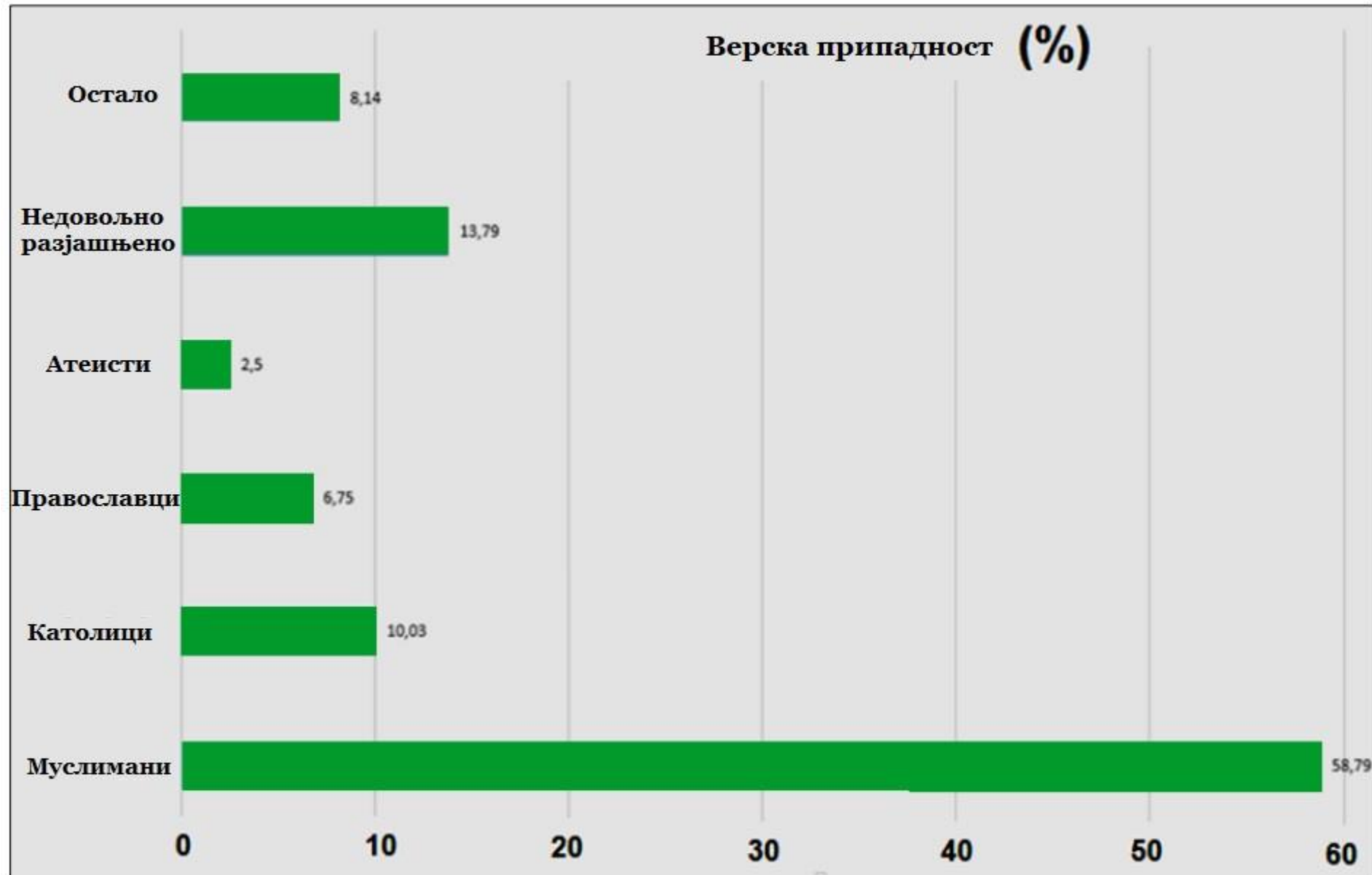
В) Смрти услед гладовања

Г) Смртни случајеви услед жуте грознице

8. Којој земљи одговара доњи графикон?

- А) Чиле
- Б) Пакистан
- В) Грузија
- Г) Албанија

9. Погледајте сателитску слику испод. Шта представља?

А) Циклони у јужном делу Тихог океана.

Б) Антициклони у северном делу Атлантског океана.

В) Циклони у северном делу Атлантског океана.

Г) Антициклони у јужном делу Тихог океана.

10. Слика приказује снимак направљен дроном који илуструје пољопривредну култивацију са техником терасирања на Балију (Индонезија). Што се тиче праксе терасирања, исправно је констатовати да:

А) Заснован је на стварању тераса кроз преграђивање нивелираних рампи, што захтева много рада и високо техничко знање.

Б) Прихватају мало механизације, због потешкоћа у коришћењу машина у стрмим срединама са високо агрегираним земљиштем.

В) Овај поступак се широко користи у земљама Африке, углавном у садњи банана и стварању радне снаге на терену.

Г) Користи се на веома нагнутом земљишту, а намењен је за контролу водене ерозије и одржавање усева као што је поврће.

11. Салар де Ујуни (слика испод) је подручје од великог стратешког значаја за Боливију због великог рудног богатства, са нагласком на литијум (минерал који у последње време је веома цењен на светском тржишту). О овом минералу, његовој употреби и боливијским резервама, означите праву тврдњу.

А) На повећање експлоатације залиха литијума у Боливији утиче повећање потражње за батеријама, са нагласком на електричне аутомобиле.

Б) Пораст вредности литијума на тржишту прати раст цена минералних производа изазваних успоравањем глобалне економије.

В) Одсуство утицаја на животну средину у експлоатацији литијума у Боливији чини његову екстракцију профитабилнијом.

Г) Боливија не би требало да улаже у истраживање литијума због велике нестабилности тржишта за овај минерал, који се лако замењује другим.

12. Која је земља позната по традиционалном облику валуте званом раи камење, а то су огромни камени кругови са рупом у центру?

- А) Савезне Државе Микронезије**
- Б) Кирибати**
- Ц) Соломонска острва**
- Д) Филипини**

13. Који од следећих градова не лежи на реци Рајни?

А) Дизелдорф

Б) Келн

В) Стразбур

Д) Франкфурт

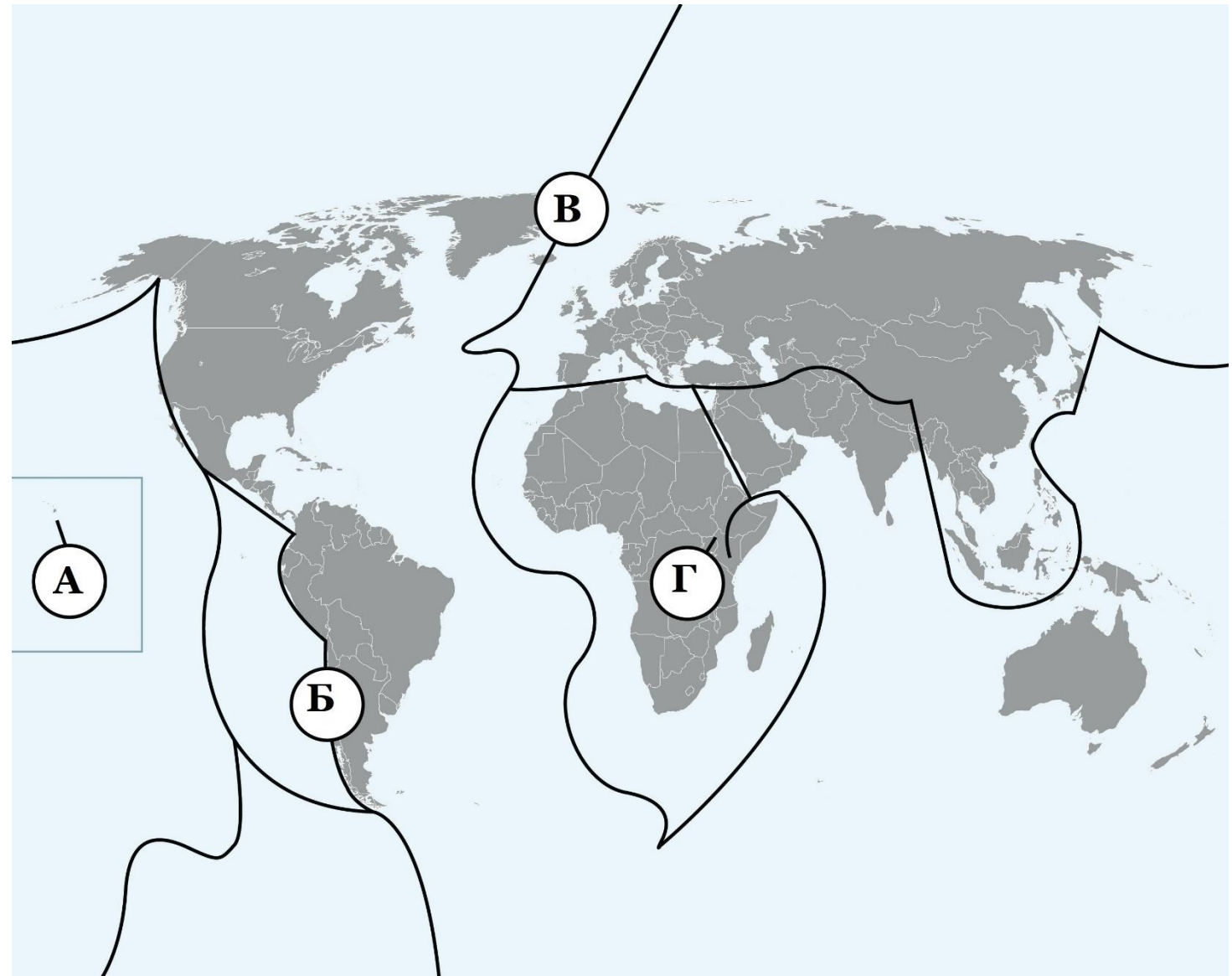
14. На којој локацији на мапи постоји највећа вероватноћа да ће се десити земљотреси велике магнитуде?

А) Б

Б) Г

В) А

Г) В

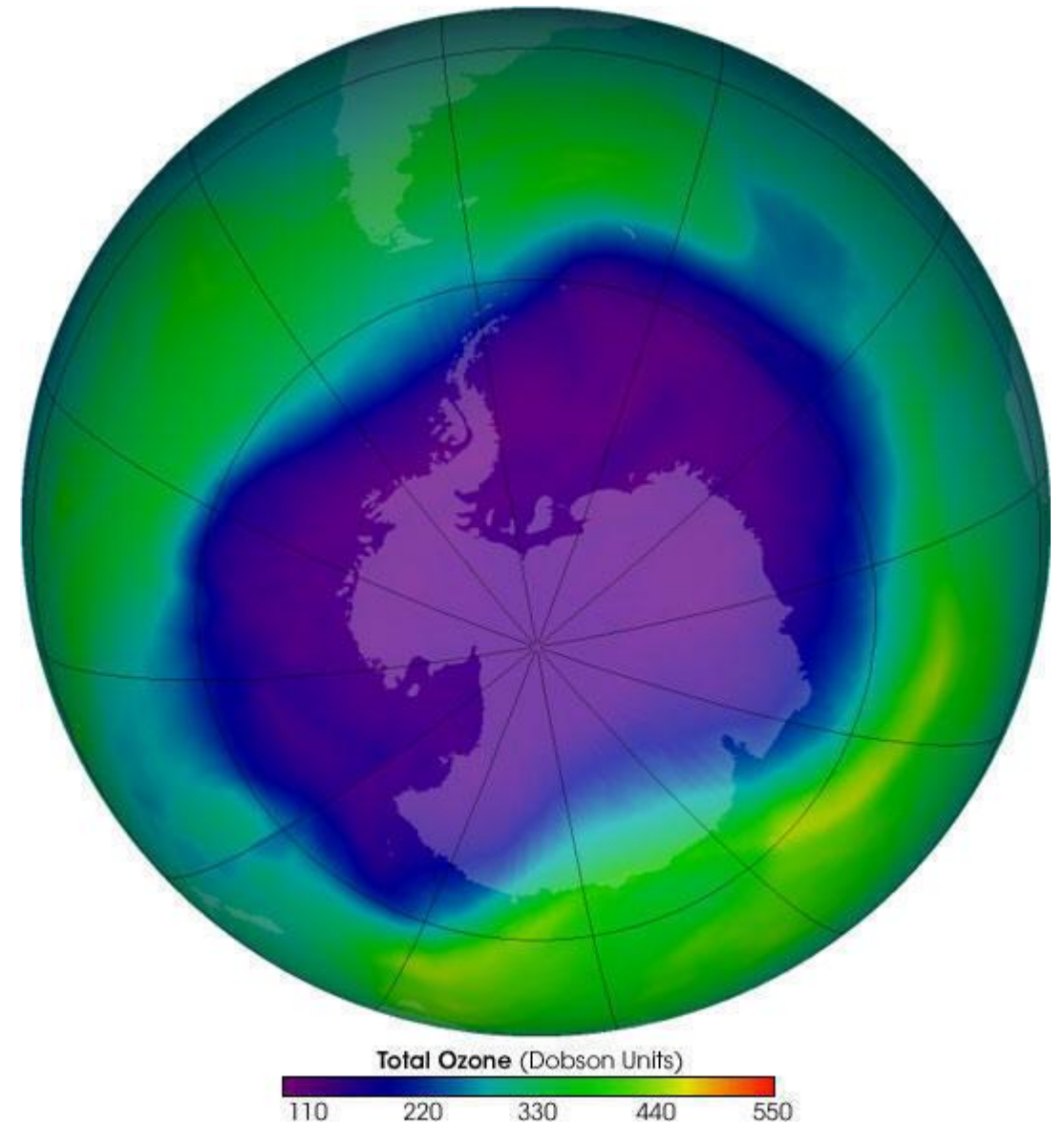
15. Шта је од следећег примарни узрок рупе или стањивања озонског омотача изнад Антарктика?

А) Атмосферско тестирање нуклеарног оружја

Б) Употреба хлорофлуороугљеника

В) Сагоревање фосилних горива

Г) Ослобађање метана из домаћих животиња

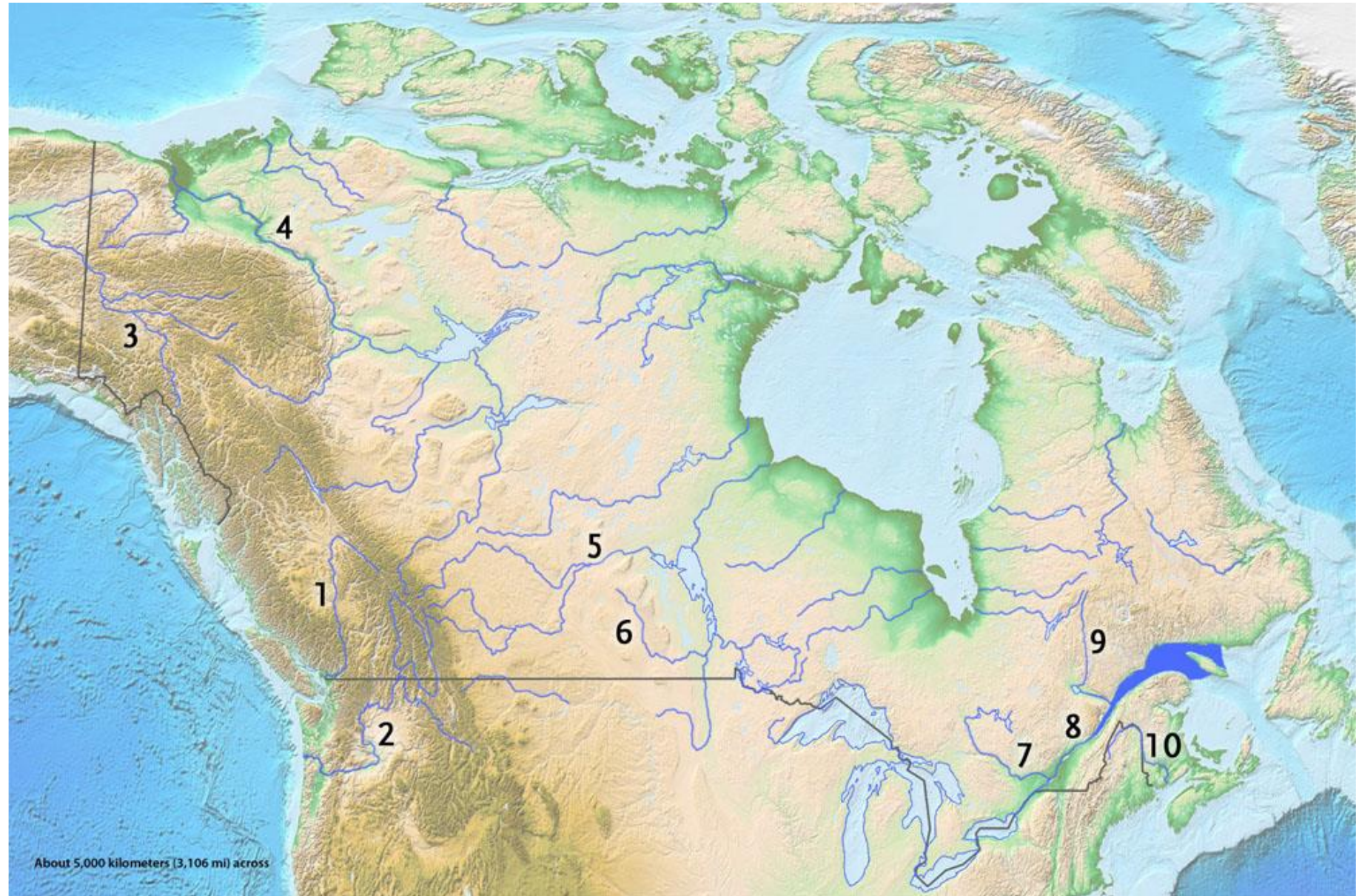
16. Притоке које реке се састају и уливају у језеро Виннипег?

А) 1

Б) 2

В) 5

Г) 4

17. Које је море приказано на сателитском снимку?

- А) Филипинско море**
- Б) Арабијско море**
- В) Саргашко море**
- Д) Салишко море**

18. Који вулкан је најјужнији активни вулкан на Земљи, као и други највиши на Антарктику?

А) Моунт Сидлеи

Б) Еребус

В) Вулкан Таупо

Г) К2

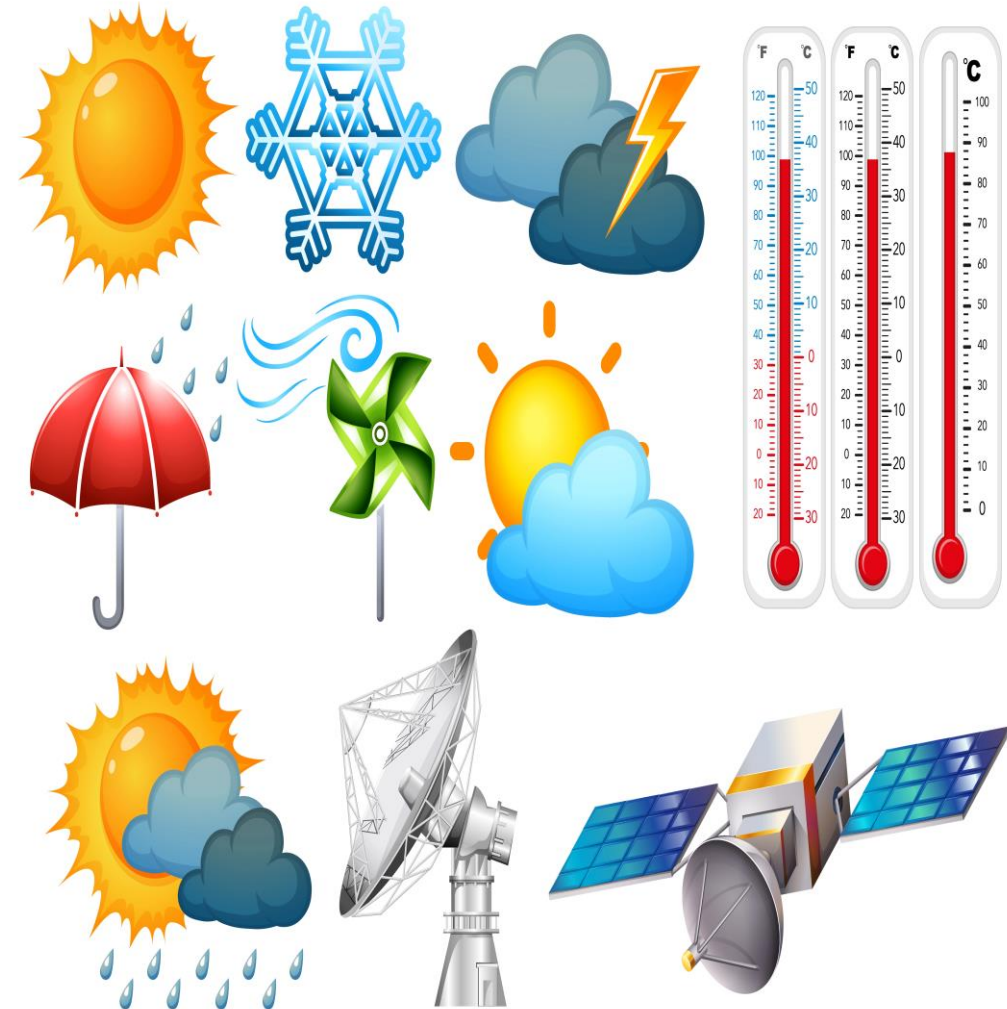
19. Која се два главна елемента користе за класификацију климе?

А) Влажност и притисак

Б) Притисак и температура

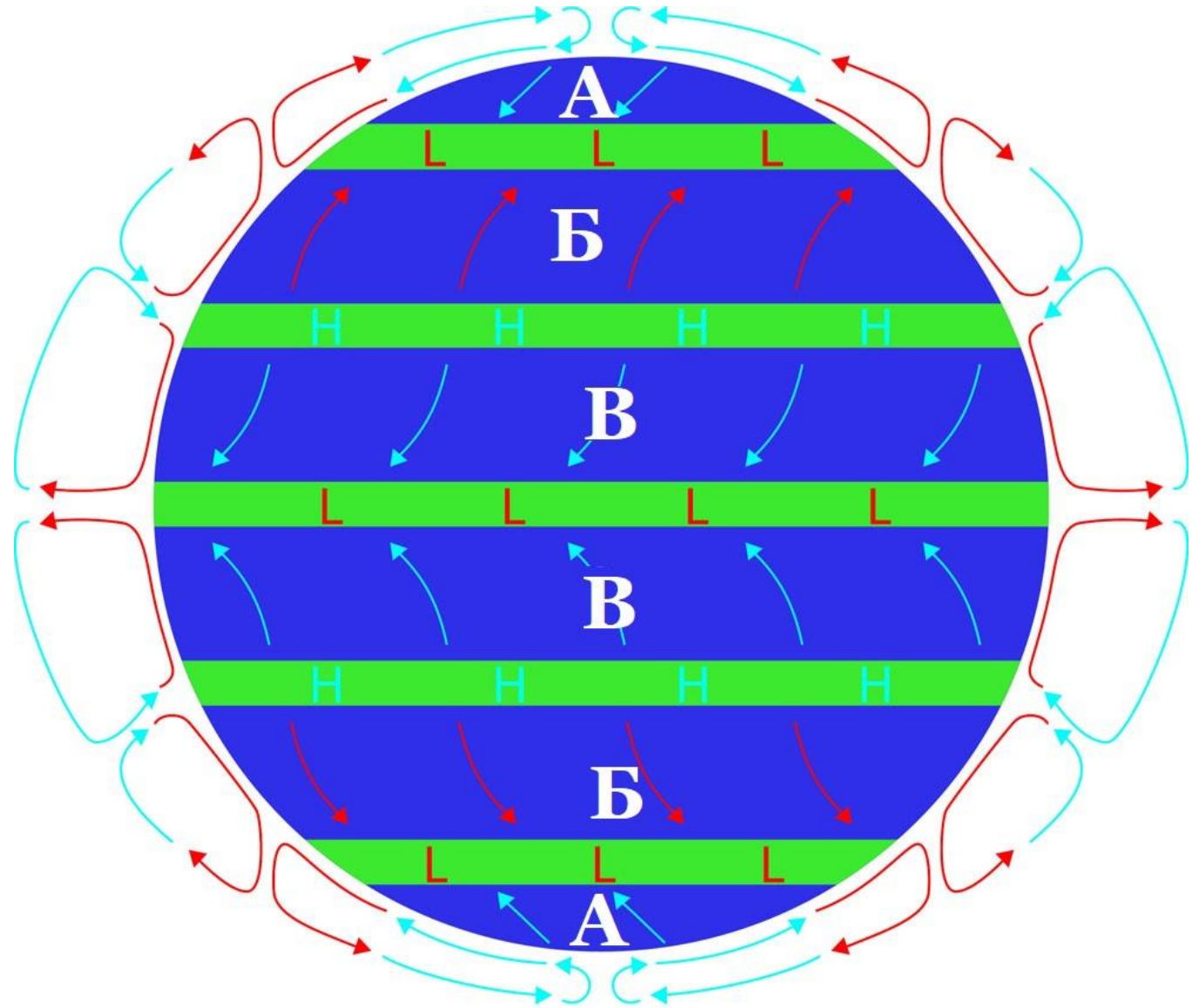
В) Испаравање и транспирација

Г) Температура и падавине

20. Које слово на дијаграму представља пасате?

- A) В
- Б) А
- В) Б
- Г) ниједно

21. Који од следећих типова облака ће вероватно изазвати сталне, слабе падавине?

А) Кумулус

Б) Стратус

Ц) Нимбостратус

Д) Алтокумулус

22. Колики је просечан број деце по жени неопходан развијеној земљи да задржи своју популацију?

А) 1.1

Б) 2.1

В) 1.5

Г) 2.5

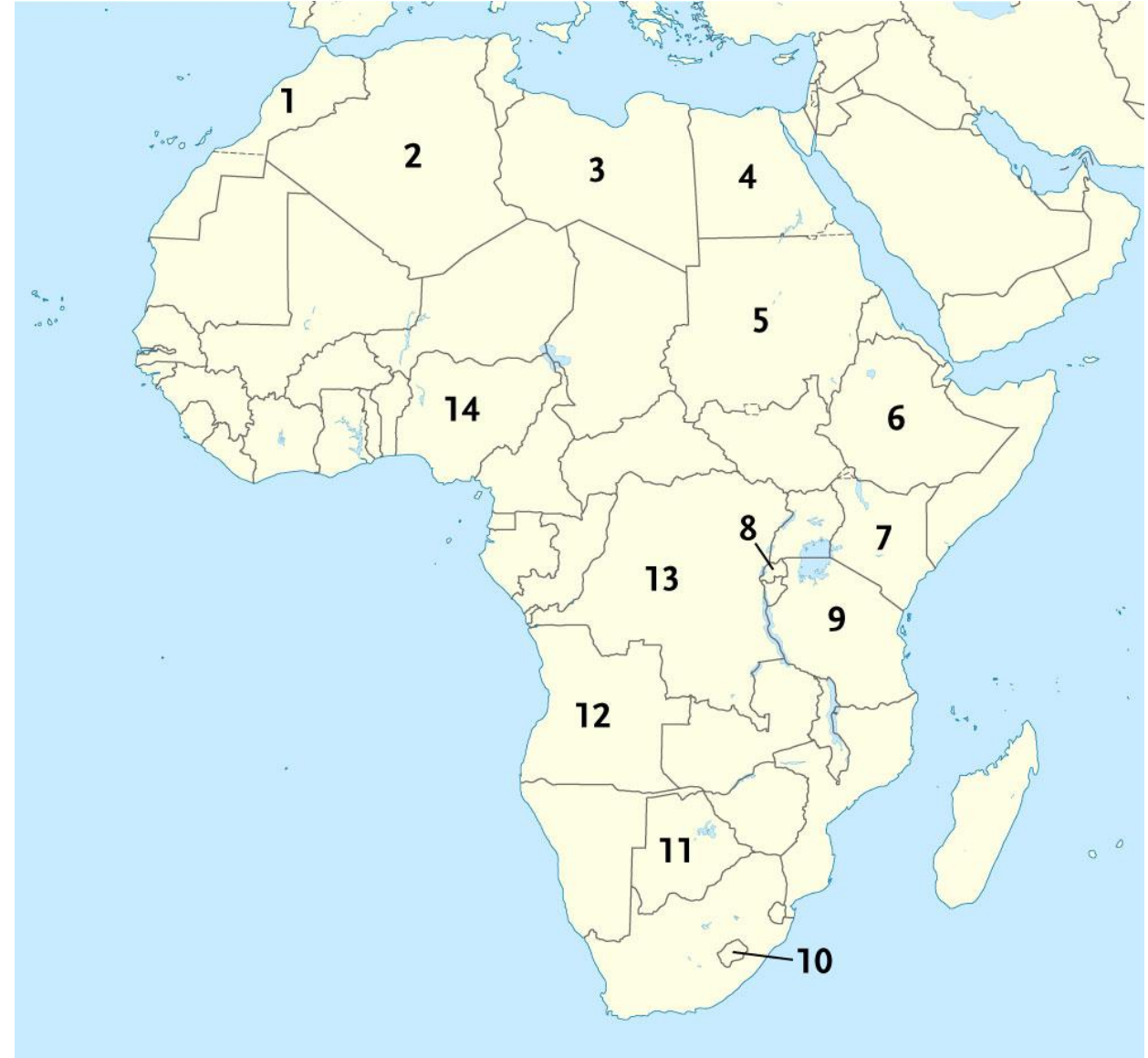
23. Која је земља доживела геноцид 1994. који је резултат сукоба између етничких група Тутси и Хуту?

А) 6

Б) 14

В) 4

Г) 8

24. Уједињене нације разматрају пет карактеристика у дефинисању подручја као сиротињског насеља (slum). Шта од следећег НИЈЕ једна од тих карактеристика?

- А) Пренасељеност
- Б) Ограничен приступ образовним могућностима
- В) Лош структурни квалитет становања
- Г) Неадекватан приступ безбедној води

**25. Статуа лава на слици је светски позната статуа.
У којој држави се налази?**

- А) Швајцарска**
- Б) Шведска**
- В) Шпанија**
- Г) Шри Ланка**

26. Које острво је на слици?

- А) Хајнан**
- Б) Тимор**
- В) Минданао**
- Г) Тајван**

27. На слици је приказан врх Монт Еверест. Можете ли одредити смер стрелице?

- А) Север**
- Б) Југ**
- В) Исток**
- Г) Запад**

28. На сликама је приказан један европски град. Како се зове море око њега?

- А) Јонско
- Б) Јадранско
- В) Тиренско
- Г) Лигурско

29. Ерупција вулкана започела је 14. априла 2010. и довела је до највећег поремећаја ваздушног саобраћаја узрокованог природном катастрофом. У којој држави се налази поменути вулкан?

- А) Јапан**
- Б) Индонезија**
- В) Италија**
- Г) Исланд**

30. Каји је предео приказан на слици испод?

- А) Кањон Колорада**
- Б) Тибет**
- В) Гвајанска висораван**
- Г) Иранска висораван**

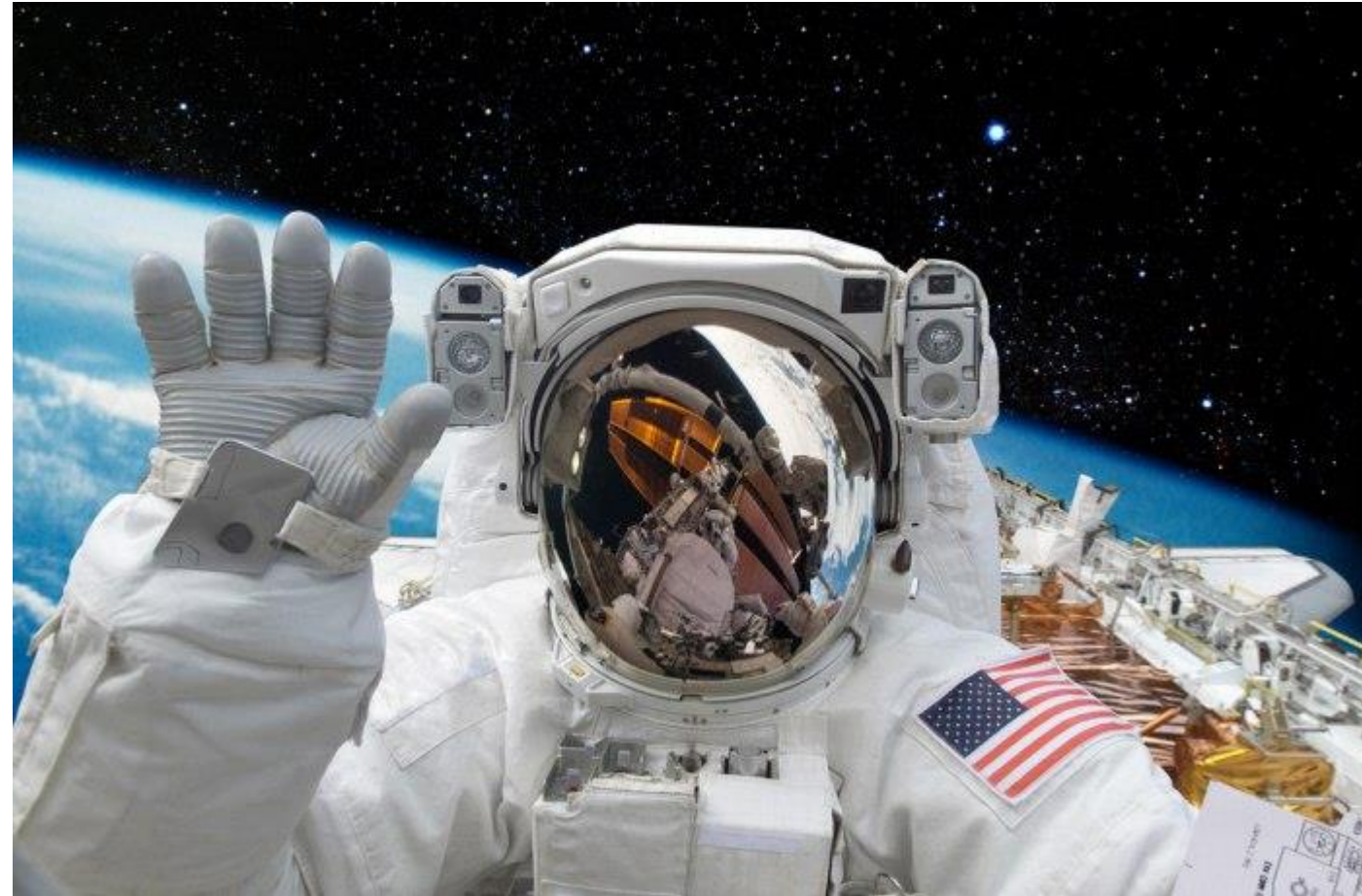
31. Фотографија је снимљена у југозападној Турској, у близини града Денизлија. Изгледа као замак прекривен памуком и популарно је бањско одмаралиште. Шта је обликовало тврђаву од памука?

- А) Деловањем ерозије на земљиште**
- Б) Река која тече преко отпорних стена**
- В) Таложење минерала у подземним топлим изворима**
- Г) Настало је непосредним ударом таласа и одваљивањем комада стена**

32. Претпоставимо да сте довољно срећни да путујете у свемир, а оно на шта нећете наићи током свог путовања је:

- А) Да видите аурору**
- Б) Свуда је био мрак**
- В) Да видите светле облаке на Марсу**
- Г) Да чујете експлозију звезде у даљини**

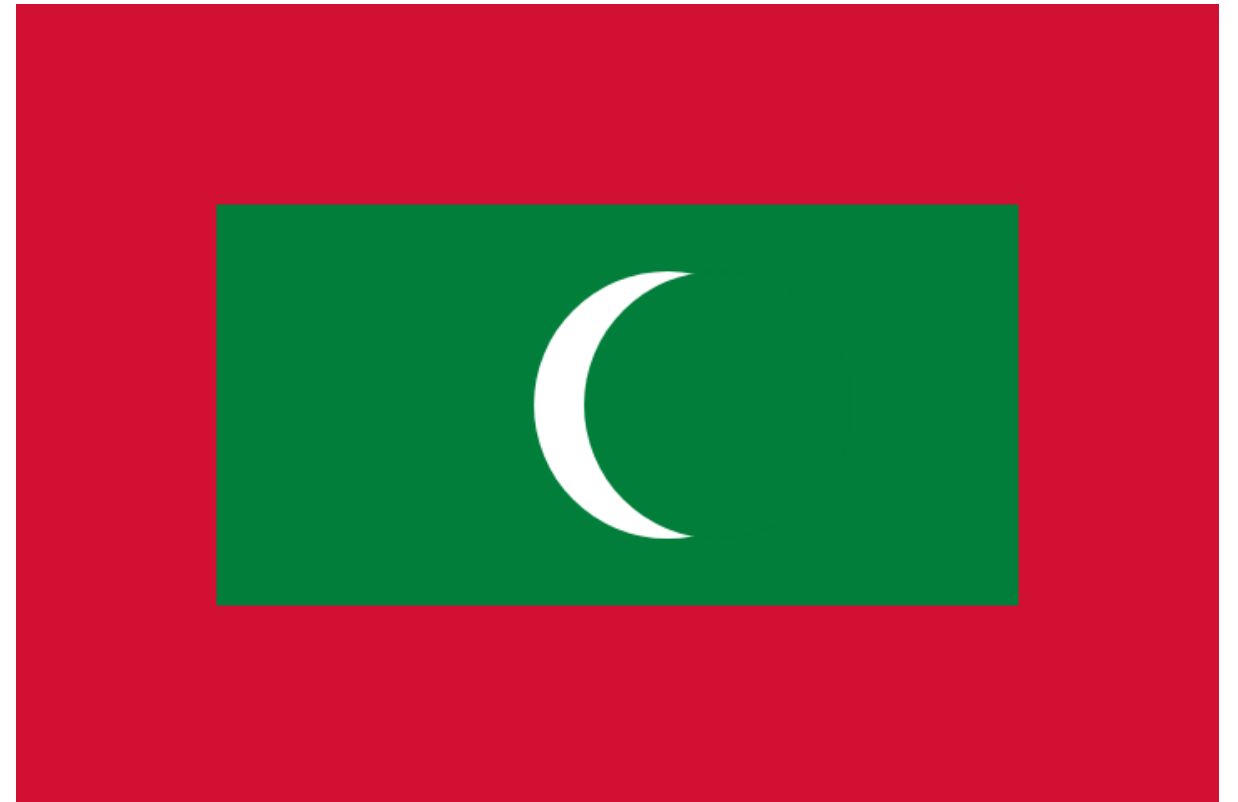
33. Земља која не припадају БРИКС-у је:

- А) Кина
- Б) Русија
- В) Канада
- Г) Бразил

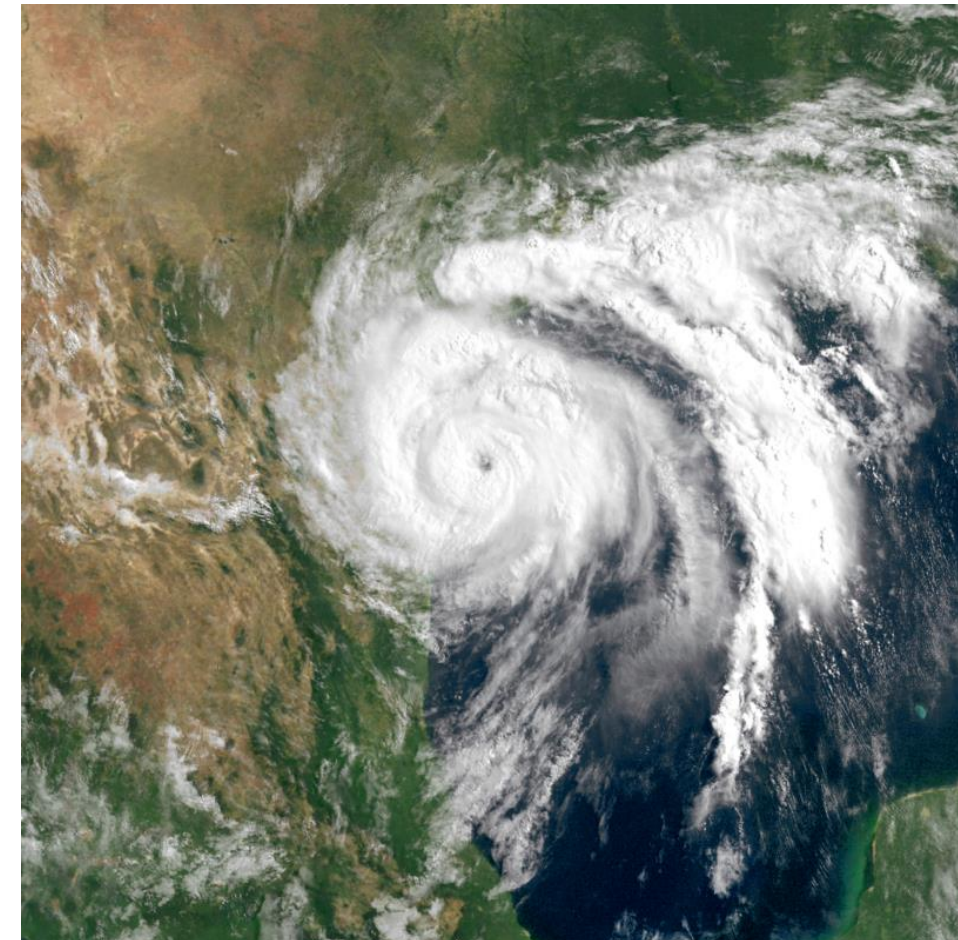
34. Малдиви се налазе у југозападном делу Индијског полуострва и представљају острвску земљу у Индијском океану. Шта од следећег није економски стуб Малдива?

- А) Туризам**
- Б) Рударство**
- В) Водни саобраћај**
- Г) Риболов**

35. Ураган Доли је у јулу 2008. године стигао до Мексика и јужног Тексаса. Ове области су примиле око 20 цм кише , а ураган је узроковао плимину готово два метра вишу од уобичајене. Ураган је:

- А) Тропски циклон**
- Б) Субтропски циклон**
- В) Тропски антициклон**
- Г) Субтропски антициклон**

36. Са 5895 м надморске висине, Килиманџаро је највиши врх Африке. Ако је температура на надморској висини од 900 метара 20°C , колика ће температура бити на врху планине?

- A) 20°C
- Б) -5°C
- В) -10°C
- Г) -20°C

37. Кроз Панамски канал може се знатно скратити путовање морском линијом од:

А) Рио де Жанеира до Њујорка

Б) Лиме до Сијетла

В) Бостона до Јокохаме

Г) Ванкувера до Лос Анђелеса

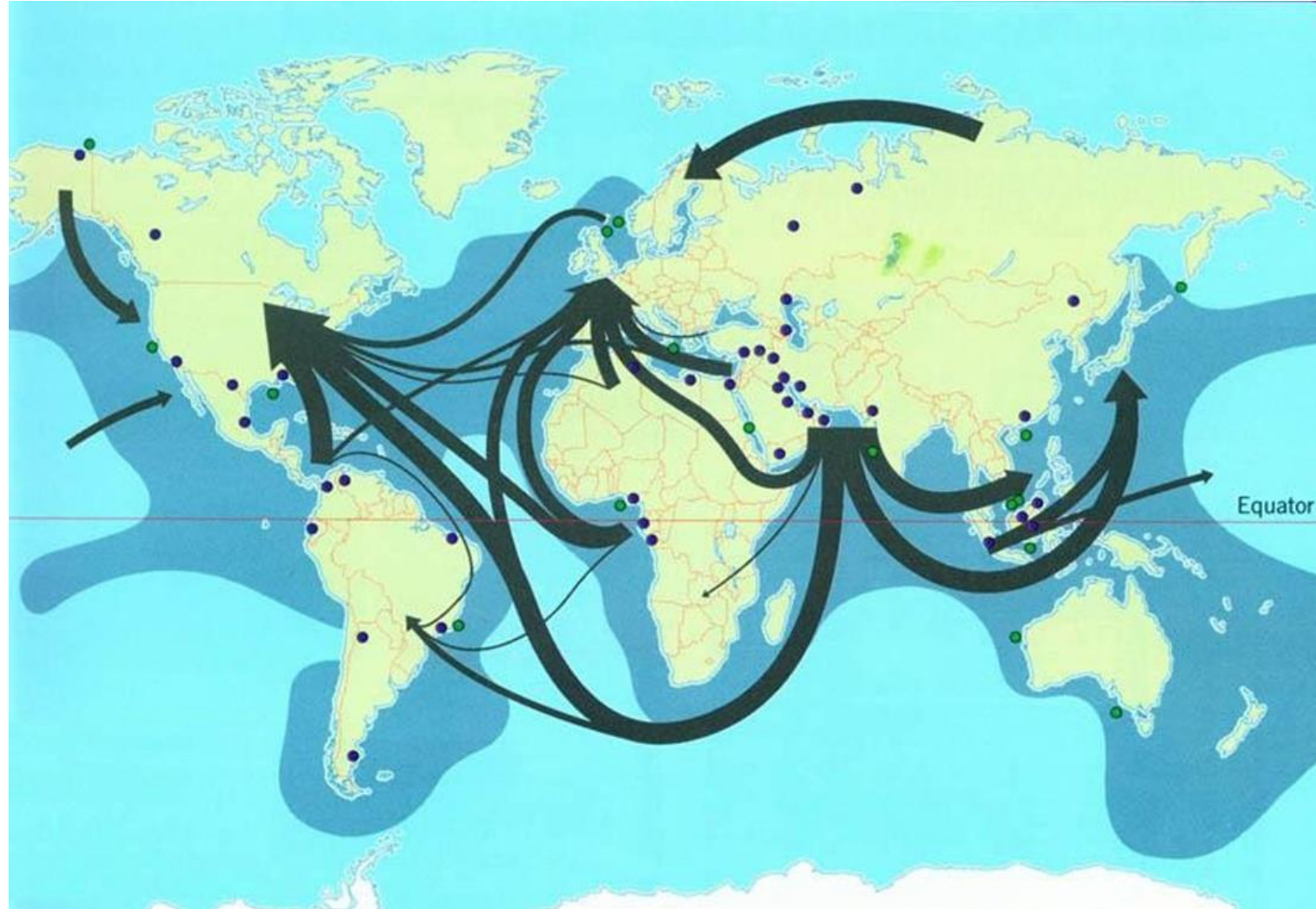
38. Индонезија има много вулкана, а главни разлози зашто многи фармери живе у близини кратера су:

- А) У близини кратера има доста топлоте**
- Б) У близини кратера је чист ваздух**
- В) У близини кратера има много топлих извора**
- Г) У близини кратера је плодан пепео**

39. Дијаграм представља производњу и транспорт ког природног ресурса?

- А) Угаљ
- Б) Злато
- В) Нафта
- Г) Гвожђе

40. Највећи број приморских земаља се налази у:

А) Средоземном мору

Б) Карипском мору

В) Коралном мору

Г) Балтичком мору

